

Sámi parlamentáralaš ráđđi
Samiskt parlamentariskt råd
Saamelainen parlamentaarinen neuvosto
Saami Parliamentary Council
Саамский Парламентский Совет

SAAMELAINEN PARLAMENTAARINEN
NEUVOSTO

YHTEISTYÖSOPIMUS

Saamelaiskäräjien välinen yhteistyösopimus Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston kautta hyväksyttiin ja sopimuksen allekirjoittivat Sven-Roald Nystø, Lars Anders Baer ja Pekka Aikio.

Sopimus saamelaisten välisestä yhteistyöstä saamelaisessa parlamentaarisessa neuvostossa

Sopimuksen osapuolet, Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjät:

toteavat, että saamelaiset ovat kansa, jolla on yhteinen historia, kulttuuri ja kieli sekä yhteiset perinteet, edelleen

toteavat, että Suomen, Norjan, Venäjän ja Ruotsin valtiot on osittain perustettu maa-alueille, jotka kuuluvat saamen kansalle ja jotka ennen valtiomuodostusta ovat olleet saamen kansan asuttamia, mistä johtuen saamelaiset ovat alkuperäiskansa Suomessa, Norjassa, Ruotsissa ja Venäjällä, ja osapuolet

toteavat, että on olemassa erityinen tarve saamelaiskäräjien väliselle yhteistyölle asioissa, jotka koskevat saamelaisia useammassa maassa tai saamelaisia kansana, yhtä lailla todeten, että tämä yhteistyötarve ilmenee myös suhteessa kansallisvaltioihin, osapuolet

tunnustavat tältä pohjalta saamelaiskäräjien välisen kestäväen yhteistyön perustamisen ja vakinaistamisen välttämättömäksi, suhteessa mm. oikeudellisiin, sosiaalisiin, kulttuurillisiin, yksityisiin sekä poliittisiin kysymyksiin, samoin

osapuolet tunnustavat välttämättömäksi kutsua Venäjän saamelaiset ottamaan osaa yhteistyöhön tarkkailijan asemassa, sopimuksen osapuolet

julistavat täten sopineensa seuraavasta:

Artikla 1.

Sopimuksen tavoitteena on järjestää olosuhteet sellaisiksi, että on mahdollista perustaa kestävä saamelaiskäräjien välinen yhteistyö asioissa, jotka koskevat saamelaisia useammassa maassa tai saamelaisia kansana. Samoin on tavoitteena järjestää olosuhteet sellaisiksi, että saamelaiset voivat ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan ja yhteiskuntaelämäänsä kansallisvaltiossa, ja että saamelaiset kansana, joka asuu useassa valtiossa, voivat ylläpitää ja kehittää edellä mainittuja asioita ilman valtionrajojen aiheuttamia esteitä.

Artikla 2.

Pysyvän yhteistyön aikaansaamiseksi vaaleilla valittujen Saamelaiskäräjien kesken perustetaan Saamelainen parlamentaarinen neuvosto. Saamelaiskäräjät nimittävät valitsemansa edustajat käräjien väliseen yhteistyöelimeen, Saamelaisen parlamentaarisen neuvostoon.

Artikla 3.

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto tulee edistämään poliittisen käsittelyn yhdistämistä asioissa, jotka koskevat tai voivat koskea saamelaisia useammassa maassa tai saamelaisia kansana.

Neuvosto tulee yhtä lailla edistämään muiden käytännön yhteistyömuotojen kehittämistä saamelaiskäräjien välille. Neuvosto tulee edustamaan Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaisia pohjoismaisissa ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä sekä kaikissa muissakin yhteyksissä, missä tällaista yhteisedustusta pidetään tarpeellisena.

Artikla 4.

Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston tehtäviin kuuluvat kaikki asiat, jotka neuvoston käsityksen mukaan koskevat tai voivat koskea saamelaisia useammassa maassa tai saamelaisia kansana.

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto voi omasta aloitteesta ottaa esille asioita ja antaa lausuntoja kaikista tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto voi omasta aloitteesta edistää asioita, antaa lausuntoja, ehdotuksia ja suosituksia saamelaiskäräjille, julkisille viranomaisille Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa ja muissa maissa sekä kansainvälisille viranomaisille ja organisaatioille.

Artikla 5.

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto koostuu kahdestakymmenestäyhdestä (21) saamelaisesta parlamentaarikosta, jotka Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjät ovat valinneet omien vaaleilla valittujen edustajiensa joukosta.

Artikla 6.

Joka maan saamelaiskäräjät valitsevat Saamelaiseen parlamentaariseen neuvostoon neljän (4) vuoden toimikaudeksi viisi (5) edustajaa. Valinnan tulee tapahtua ensimmäisessä täysistunnossa uusien saamelaiskäräjävaalien jälkeen. Lisäksi saamelaiskäräjien poliittisten johtajien tulee aina kuulua jäseninä Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston täysistuntoon. Samoin joka maan saamelaiskäräjien hallitus/neuvosto valitsee yhden (1) edustajan Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston täysistunnon jäseneksi.

Artikla 7.

Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston toimeenpanevana johtoelimenä on yhteishallitus, jossa on kuusi (6) jäsentä. Siihen kuuluvat saamelaiskäräjien poliittiset johtajat. Sekä joka kolme (3) muuta jäsentä valitsee Saamelainen parlamentaarinen neuvosto siten, että eli kunkin maan saamelaiskäräjistä on yksi (1) edustaja.

Artikla 8.

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto valitsee yhteishallituksen jäsenten joukosta presidentin ja kaksi varapresidenttiä. Valinta tapahtuu siten, että kolmen maan saamelaiskäräjät johtavat vuorotellen neuvostoa niin, että saamelaiskäräjät valitsevat keskenään henkilöt, jotka neljän (4) vuoden aikana toimivat vuorotellen presidenttinä tai varapresidenttinä 16 kuukautta kerrallaan.

Artikla 9.

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto päättää itse kokousjärjestyksestään.

Artikla 10.

Saamelaisten parlamentaarista neuvostoa koskeva sopimusta voivat vain saamelaiskäräjät muuttaa sen jälkeen kun Saamelainen parlamentaarinen neuvosto niin on ehdottanut, ja kun kaikkien kolmen maan saamelaiskäräjien enemmistö kannattaa muutosehdotusta.